

Onderwerp Actieplan Veilig Uitgaan
ter informatie

De leden van de raad van de gemeente Groningen
te
GRONINGEN

Telefoon 14 050

Bijlage(n)

Ons kenmerk 356712-2024

Datum 11-12-2024

Uw brief van

Uw kenmerk

Geachte lezer,

Naar aanleiding van de behandeling van de begroting in uw raad op 6 en 13 november jl. informeren wij u over de aanpak Veilig Uitgaan in de binnenstad van Groningen. met deze brief informeren wij u over welke inzet wordt gepleegd op dit moment, waar we de komende periode op inzetten om het uitgaansklimaat in de Groningse binnenstad te verbeteren en wat we op korte termijn extra doen. Ook informeren wij u over de toezegging om te komen tot een actieplan Veilig Uitgaan.

Aanpak Veilig Uitgaan

Vanuit de gedachte dat een veilig uitgaansklimaat een gezamenlijke verantwoordelijkheid is, wordt binnen de gemeente Groningen gewerkt met een convenant Veilig Uitgaan, het huidige convenant loopt nog tot 2027. De opeenvolgende convenanten hebben bijgedragen aan een veilig uitgaansklimaat in de Groningse binnenstad. Echter, we zien dat het thema Veilig Uitgaan desondanks onder druk staat. Dit uit zich onder meer door toenemend geweld, met name in de tweede helft van de nacht, toenemende vormen van seksueel grensoverschrijdend gedrag en intimidatie, vormen van ondermijning in de Horeca, overlast door personen met onbegrepen gedrag, overmatig middelengebruik en jongeren (18-) die ook overlast veroorzaken in de binnenstad. Dit alles vraagt permanente aandacht van alle betrokken partijen en vergt telkens aanpassingen aan nieuwe omstandigheden. Tijdens bijeenkomsten met de deelnemende partijen en horecabedrijven wordt de naleving van de inspanningsverplichtingen uit het convenant besproken. Daarnaast heeft het uitgaanspubliek zelf een verantwoordelijkheid als het gaat om het gedrag tijdens het uitgaan.

De gemeente Groningen (OOV) heeft de regie over het integrale veiligheidsbeleid, waaronder de aanpak Veilig Uitgaan. De regierol brengt met zich mee dat de gemeente de samenwerking en afstemming met en tussen de partijen (KHN, politie en individuele horecaondernemers) stimuleert. De aanpak en de samenwerking heeft tot doel het uitgaansklimaat in de binnenstad van Groningen veilig te houden en indien nodig te verbeteren. Overlast, ondermijning en geweld als gevolg van het uitgaansleven worden zoveel mogelijk voorkomen. Belangrijk uitgangspunt is helderheid over de eigen verantwoordelijkheid van alle partners en de bereidheid om elkaar te ondersteunen waar dat bijdraagt aan de veiligheid van het uitgaansleven.

Afspraken vanuit het convenant Veilig uitgaan zijn o.a.:

- Samen met KHN bereiden we een breed overleg voor waarbij de horecaondernemers uit de binnenstad zo breed mogelijk zijn vertegenwoordigd. Gespreksonderwerpen voor dit brede overleg komen voort uit het convenant. Dit overleg staat gepland in Q1 van 2025, waarbij in elk geval ook de uitkomsten van het onderzoek door de media over seksueel overschrijdend gedrag zullen worden besproken.
- (Seksueel) grensoverschrijdend gedrag. Inmiddels staat de training op de website van de GGD en kunnen alle horecaondernemers zich melden voor deze gratis training. De training is inmiddels ook actief onder de aandacht gebracht van de horecaondernemers en dat blijven we doen. Er zijn inmiddels diverse aanmeldingen binnen vanuit horecabedrijven en studentenverenigingen maken er al gebruik van. We bekijken of communicatie een bijdrage kan leveren aan de aanpak van dit probleem. Bijvoorbeeld als het gaat om het verhogen van de aangiftebereidheid onder slachtoffers of de positionering van het meldpunt. Hierbij willen wij aansluiten bij bestaande initiatieven als Orange The World.
- Collectieve horecaontzeggingen en verblijfsontzeggingen in de binnenstad. Ieder weekend krijgen meerdere bezoekers in de binnenstad een verblijfsontzegging opgelegd als gevolg van overlastgevend gedrag en/of gewelddadig gedrag. Met de horeca voeren we het gesprek over de meerwaarde van collectieve horecaontzeggingen voor bezoekers aan de binnenstad die zich niet weten te gedragen. Steeds meer steden in Nederland maken gebruik van dit effectieve middel.

De belangrijkste afspraken ten behoeve van het veilig uitgaan zijn samen te vatten in onderstaande thema's, die in gezamenlijkheid een belangrijke bijdrage moeten leveren aan een veilig uitgaansklimaat. De maatregelen die daarbij worden ingezet en de verantwoordelijkheden worden hieronder inzichtelijk gemaakt.

1. Veiligheid en bescherming van het uitgaanspubliek en horecapersoneel

Belangrijke maatregelen die de veiligheid van het uitgaan in de binnenstad bepalen zijn onder andere helder deurbelid, tegengaan van grensoverschrijdend gedrag en intimidatie, terugdringen geweldsincidenten, verantwoord schenkbeleid, terugdringen drugshandel en -gebruik en bejegening (fatsoensnormen) van en door het uitgaanspubliek.

Inzet die wordt gedaan:

- Wekelijks incidentenoverleg tussen gemeente en politie. We werken conform het handhavingprotocol horeca en wekelijks wordt opvolging gegeven aan inzet van gesprekken en eventuele maatregelen richting horecabedrijven n.a.v.

incidenten in het afgelopen uitgaansweekend. We bouwen daarbij individuele dossiers op die kunnen leiden tot waarschuwingsbrieven of verdergaande bestuursrechtelijke maatregelen.

- Periodieke waarnemingscontroles waarbij we binnen in horecagelegenheden monitoren op misstanden en/of overtredingen. Politie en gemeente zijn onlangs getraind door het RIEC in het herkennen van signalen van misstanden en het op correcte wijze rapporteren. Dit heeft er mede toe geleid dat er een focus is aangebracht op horecabedrijven die extra aandacht krijgen tijdens de wekelijkse stapavonden en periodiek worden besproken. Daar waar we verbeteringen constateren, wordt er afgeschaald, daar waar misstanden zich blijven voordoen of sprake is van ernstige incidenten wordt adequaat doorgepakt met bestuursrechtelijke maatregelen zoals (tijdelijke) sluitingen of intrekking van vergunningen.
- Trainingen worden ingezet voor horecapersoneel om beter te kunnen omgaan met en reageren op grensoverschrijdend gedrag en intimidatie.

2. Preventie schadelijk middelengebruik

Drank- en drugsgebruik is één van de belangrijkste redenen van ongewenst gedrag en geweldsincidenten tijdens het uitgaan. Partners richten zich samen op het terugdringen van drank- en drugsmisbruik, alhoewel we ook moeten constateren dat hier sprake is van een zorgwekkend probleem. In 2016 is een onderzoek verricht naar het veilig uitgaan in de Groninger binnenstad en duidelijk is dat het drugsgebruik exponentieel is gestegen sindsdien. De stijging van drugsgebruik is overigens op landelijk niveau te zien. In oktober 2023 en februari 2024 zijn er sessies georganiseerd met verschillende stakeholders om met elkaar te komen tot een beeld rondom middelengebruik en speerpunten voor het beleid van de gemeente rondom middelengebruik te formuleren. Inmiddels is dit vertaald in een preventief plan van aanpak dat is vastgesteld door de gemeenteraad van Groningen. De doelgroep van dit actieplan zijn jongeren en jongvolwassenen tot 27 jaar (een groot deel van de bezoekers in het Groninger uitgaansleven). Het is bekend dat de gezondheidsschade van alcohol- en drugsgebruik het grootst is onder de 24 jaar. Jongeren en jongvolwassenen onder de 27 jaar zijn fysiek nog niet geheel volwassen en met name de hersenen zijn nog in ontwikkeling. Middelengebruik kan deze ontwikkeling schaden.

3. Geweldaanpak en Toezicht & Handhaving

Partners spannen zich gezamenlijk in om uitgaansgeweld en misstanden zoveel mogelijk tegen te gaan. De politie werkt op drie stapavonden met het Openbare Orde Team (OOT). Dit team werkt nauw samen met de horecabeveiligers en ondernemers, waardoor vroegtijdig ingegrepen kan worden bij overlast en uitgaansgeweld. Horecaondernemingen werken met individuele horecaontzeggingen voor bezoekers die zich niet aan de regels houden. Gemeentelijke toezichthouders houden toezicht op het naleven van horeca gerelateerde wet- en regelgeving.

4. Overlast in het uitgaansgebied

In toenemende mate zien we mensen in onze gemeente die om uiteenlopende redenen geen gebruik kunnen of willen maken van de ondersteuning, opvang en de bestaande vormen van wonen in onze gemeente en/of regio. Het resultaat hiervan is dat we meer mensen in het Groningse straatbeeld zien die dakloos zijn. Met alle ongewenste gevolgen die erbij horen, ook tijdens de stapavonden in het uitgaansgebied (overlast, zakkenrollen, grensoverschrijdend gedrag en overmatig drugsgebruik). De praktijk laat zien dat de problematiek in zwaarte en complexiteit toeneemt. Een duidelijke afbakening van de doelgroep is lastig te geven. In deze brief zal niet verder worden ingegaan op de inzet en de planvorming voor de aanpak van overlastgevendende personen

Volgvel 3

in de binnenstad. Uw raad wordt daar onder meer in het kader van het actieplan voor de Gele Loper nader over geïnformeerd. Wel wordt voor personen die bovengemiddeld storend aanwezig zijn in het uitgaansgebied bekeken welke zorg en hulpverlening en maatregelen kunnen worden ingezet ter voorkoming van de overlast.

5. Kwaliteit en aantrekkelijkheid van de openbare ruimte in het uitgaansgebied

De kwaliteit en de aantrekkelijkheid van de openbare ruimte is van invloed op het gedrag en het veiligheidsgevoel van mensen, ook in het Groninger uitgaansgebied. Een schone, hoogwaardige omgeving zorgt ervoor dat uitgaanspubliek zorgvuldiger met de inrichting van de openbare ruimte omgaat en dat het publiek zich veiliger voelt. Maatregelen zijn onder andere goede verlichting, voldoende openbare toiletvoorzieningen, afspraken over schoonhouden van de omgeving en voldoende fietsparkeergelegenheid.

Afgerond:

- Herinrichting Grote Markt

Wat staat er gepland:

- Herinrichting Gelkingestraat en Oosterstraat;
- Integrale aanpak Gele Loper

Waar liggen nog uitdagingen:

- Herinrichting Peperstraat, Kleine Peperstraat, Achter de Muur en voormalig Casinoterrein.

6. Aanpak ondermijning in relatie tot Horeca

De aantrekkelijke kanten van het Groninger uitgaansleven heeft echter ook een andere kant. In *Tops en van der Torre, Groningse Praktijken* is een duidelijke relatie gelegd tussen de kwetsbaarheid van de horeca en het uitgaansleven en de ondermijnende kant. In het rapport staat daarover onder meer vermeld:

“De aantrekkelijke kanten van de stad dragen eraan bij dat de criminaliteit niet zo opvalt. De stad heeft echter ook aantrekkingskracht vanwege illegale prostitutie, pokertoernooien en drugs. Er is naast de coffeeshops een goed georganiseerd illegaal aanbod van drugs. (...) De grootste stad in het Noorden is een plaats waar mensen elkaar ontmoeten. Dit geldt ook voor criminelen die elkaar fysiek treffen. Bij criminele ontmoetingen wordt geprofiteerd van de 24/7-opening van de horeca. Afspreken kan letterlijk altijd, ook na sluiting van de horeca in de Randstad of elders in Noord-Nederland”.

Een belangrijk instrument dat in dat kader wordt ingezet is de herinvoering van de exploitatievergunning. Een voorstel daartoe per 1 januari 2025 (wijziging van de APVG) hebben we aan uw raad voorgelegd. Verder wordt gekeken naar de inzet van integrale controles op de horeca vanuit ondermijningsperspectief.

7. Jeugdproblematiek

Tijdens de stapavonden bevindt zich ook een categorie jeugd (18-) in de binnenstad die feitelijk gezien nergens naar binnen mogen in het uitgaansgebied. Ook vanuit deze categorie is er sprake van overlast en incidenten. Vanuit de jeugdaanpak die de gemeente met de ketenpartners uitvoert worden interventies gedaan op personen en groepen die worden gezien en de informatie over overlastgevend gedrag die tijdens het uitgaan wordt gedeeld. Ook zal besproken worden in hoeverre er aan de aanbodkant voor jeugdigen die de horecabedrijven niet in mogen maar wel in de binnenstad rondhangen inzet is te doen.

8. Nachtvisie

De raad heeft in oktober een motie aangenomen waarbij er een nachtvisie dient te komen voor de Groninger nacht. Het proces daartoe is inmiddels opgestart en vanuit verschillende gemeentelijke afdelingen is overleg gaande met KHN en de Nachtraad. O&S heeft een onderzoek uitgevoerd naar de meningen van het inwonerspanel (en breder) over het aanbod en uitgaansklimaat. De uitkomsten zijn besproken met KHN en de Nachtraad en zullen binnenkort openbaar worden gemaakt. Deze uitkomsten bevatten eveneens waardevolle inzichten voor het actieplan Veilig Uitgaan. Er is een projectleider aangesteld om in gezamenlijkheid met de ketenpartners in Q2 van 2025 een nachtvisie op te leveren. Uiteraard zal dit proces in verband gebracht worden met het actieplan Veilig Uitgaan.

9. Communicatie naar buiten

We werken aan een communicatiestrategie, waarbij we duidelijk zichtbaar maken welke interventies worden ingezet en welke maatregelen concreet worden ingezet, ook tegen horecabedrijven die het minder nauw nemen met de regelgeving en verantwoordelijkheden.

Ook wordt bekeken welke communicatie kan worden gedaan richting bezoekers van het uitgaansleven over de risico's die we ook zien en het middelengebruik. Daarbij gaat het ook om communicatie over ongepast gedrag van bezoekers. We onderzoeken wat daarvoor al beschikbaar is bij partijen als Trimbos.

Extra maatregelen/interventies

Naast de hierboven genoemde acties starten we begin 2025 met de volgende interventies:

-Inzet horeca stewards. We zien voorbeelden in den lande waarbij horeca stewards worden ingezet die aanspreekbaar zijn voor vragen en die kunnen bijdragen aan het bewaken van een goede sfeer in het uitgaansgebied. Gesprekken over deze inzet zijn opgestart en moeten leiden tot de inzet in het uitgaansgebied.

-Panel deurbeleid. We zien dat na de coronaperiode er weinig tot geen meldingen zijn gedaan van discriminatoir deurbeleid in de horeca bij het panel deurbeleid. Het Discriminatiemeldpunt is via Waard daarbij betrokken. Om te beoordelen of er daarmee goed zicht is op wat er speelt, volgt er op korte termijn een overleg met de deelnemers van het panel deurbeleid (Waard, KHN, gemeente en politie) om het thema deurbeleid opnieuw actief onder de aandacht te brengen van de bezoekers aan het uitgaansgebied, de horeca, de beveiligingspartijen, gemeente en politie. Dit thema komt jaarlijks terug op de agenda.

Actieplan Veilig Uitgaan in ontwikkeling

We hebben inmiddels een proces opgestart waarbij we werken aan een duurzame aanpak om het uitgaansklimaat in de Groningse binnenstad te verbeteren. Deze aanpak landt in een actieplan wat voorstellen zal opleveren en een combinatie zal zijn van preventieve en repressieve maatregelen.

We starten daarin met een brede analyse van de problematiek in het uitgaansgebied in Groningen en de informatie die beschikbaar is zoals politie informatie hetgeen aanbevelingen moet opleveren om het uitgaansklimaat te verbeteren. De focus zal daarbij liggen op het kernuitgaansgebied in het centrum van Groningen. Vragen die daarvoor in elk geval zijn geformuleerd zijn:

Volgvel 5

- 1) Waaruit bestaat de problematiek in het uitgaansleven in Groningen en wie zijn daarbij betrokken? Welke factoren hebben invloed op de problematiek in het uitgaansleven?
- 2) Welke maatregelen hebben andere gemeenten met een vergelijkbare problematiek genomen om het uitgaansklimaat te verbeteren. Wat waren de resultaten van die maatregelen?

In deze analyse willen we onderzocht hebben in hoeverre de volgende thema's of onderwerpen bijdragen aan (de problematiek in) het uitgaansklimaat en welke maatregelen kunnen bijdragen aan het verbeteren van het uitgaansklimaat en welke extra maatregelen passend zijn om het uitgaansklimaat te verbeteren. Hierin nemen we de moties mee die uw raad heeft aangenomen over het convenant veilig uitgaan en het discriminatiebeleid deurbeleid van de horeca. Ook zal de inzet van andere maatregelen en interventies die in uw raad aan de orde zijn gekomen worden onderzocht, waaronder de mogelijkheid voor het aanwijzen van een veiligheidsrisicogebied, of de inzet van cameratoezicht voldoende is in het uitgaansgebied en welke fysieke maatregelen zoals de aanpassing van verlichting effect kunnen hebben. Verder zal worden onderzocht welke impact een sluitingstijd of juist het ontbreken daarvan kan hebben op de veiligheid.

Het actieplan Veilig Uitgaan wordt in Q2 2025 besproken met uw raad. Het Actieplan Veilig Uitgaan kan leiden tot financiële consequenties, eventuele voorstellen daartoe worden in het Actieplan meegenomen. De aanpak als totaal kan een uitdaging worden, ook financieel. Immers, er is nog niet voorzien in een budget voor de aanpak. De daadwerkelijke realisering van het Actieplan is afhankelijk van de toekomstige financiële ruimte.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

burgemeester,
Mirjam van 't Veld

secretaris,
Christien Bronda

Deze brief is elektronisch aangemaakt en daarom niet ondertekend.